

Burgemeester, Wethouders en Raadsleden

Op 9 januari van dit jaar heb ik gebruik gemaakt van het recht om in te spreken bij de raadsvergadering van de gemeente Oss. Het ging over de smart cities (SDG 11) die overal in Nederland en ook in andere landen worden opgetuigd.

Burgemeester 5.1.2e reageerde daarbij op een vraag van FVD die aan haar werd gesteld. 5.1.2e stelde dat mijn brief warrig was en uiting gaf aan veel argwaan. Hoewel mijn brief heel veel informatie bevatte, was deze zeer to the point. Maar als je niet met aandacht leest, kan veel informatie voor verwarring bij de lezer zorgen. De brief/inspraak was gebaseerd op onderzoek door o.a. 5.1.2e, 5.1.2e en Burgers aan Zet groepen en bevatte enkel feitelijkheden.

Als het FVD niet een vraag had gesteld, dan was stilzwijgend mijn brief/inspraak voorbij gegaan. Immers de raad straalde vooral desinteresse uit. Terwijl een van de taken van de raad is om contact te hebben met de burgers om te weten wat er in de gemeente speelt. Ook al strookt het onderwerp van de inspreker niet met het gedachtegoed van de raad, zou je toch op z'n minst kunnen luisteren (het is maar 5 minuten!).

Inspreken in de raadsvergadering doe je niet voor de gezelligheid maar uit betrokkenheid want er zijn nogal wat zorgen en niet alleen bij mij. In vele lagen van de bevolking in Oss maar ook in de rest van Nederland maken mensen zich zorgen over hun vrijheid, ruimte om te leven, privacy en gezondheid. Niet alleen smart-cities (er zijn nog steeds heel veel mensen die er nog nooit van gehoord hebben) maar ook de plannen om een windturbinepark aan te leggen in de Lithse polder geven reden tot grote zorg. Een prachtig stuk natuur. Waar de Natura 2000 gebieden worden ingericht met veel geld, is het hier al eeuwen gratis voorhanden. Daar zullen de windturbines (SDG 7) helaas snel een einde aan maken. Ik heb hun laatste nieuwsbrief gelezen en de kritiek is niet mals, er wordt helemaal niet naar de gezondheid gekeken van mens en dier en ook niet naar wettelijke verplichtingen.

Maar mijn belangrijkste punt in deze brief is gezichtsherkenning. Een anonieme inzender had hier over geschreven en zijn/haar zorgen geuit over de wet op privacy. Burgemeester 5.1.2e gaf aan dat die er toch zal komen, ook zonder getoetst te zijn aan wat de inwoners van Oss er van vinden. Nogal een krasse uitspraak volgens mij. Ik kan me voorstellen dat een burgemeester niet voor elk wissewasje de inwoners gaat vragen of ze met iets instemmen. Maar iets dat zo ingrijpt op onze privacy tussen neus en lippen in te voeren kan echt niet zonder afstemming met de burgers.

Inmiddels heb ik onderzoek gedaan over dit onderwerp. Op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens staan wat risico's die toepassing van gezichtsherkenning met zich meebrengt en de voorwaarden waaraan voldaan moet worden.

Op basis van een enkele foto is het technisch heel gemakkelijk om alles van iemand te weten te komen, adres, salaris, zoekgeschiedenis en nog veel meer. Zie het boek: "Je gezicht is nu van ons, een real-life thriller over een ontwrichtende technologie" van Kashmir Hill. Aanbevolen op de website van de AP (Autoriteit Persoonsgegevens). Verder staat er: "De foto hoeft niet meer zoals in het verleden onder unieke omstandigheden genomen te zijn. De gezichtsherkenningstechnologie anno 2024 kan iemand (uniek) identificeren, zelfs als iemand bijvoorbeeld een mondkapje draagt of ouder is geworden. Individuen kunnen zo op grote schaal worden geïdentificeerd en gevolgd. De uitkomsten van gezichtsherkenning kunnen bovendien vooringenomen en/of discriminerend zijn en de gezichtsherkenning kan minder goed werken bij bepaalde groepen".

Gezichtsherkenning is vrijwel altijd verboden. Er zijn twee meest voor de hand liggende uitzonderingen en die zijn:

1. De betrokkene moet uitdrukkelijk toestemming geven.
2. De verwerking is noodzakelijk voor authenticatie of beveiliging. Deze uitzondering staat in de uitvoeringswet AVG (UAVG). Die noodzaak is er echter niet snel. Het moet gaan om een zwaarwegend algemeen belang. Bijvoorbeeld de beveiliging van een kerncentrale of van staatsgeheime informatie.

Het Brabants Dagblad schrijft op 25 januari 2025: “Geen enkele gemeente in Nederland die bij het aanvragen van paspoorten en identiteitskaarten gebruik maakt van gezichtsscans heeft hierover de Autoriteit Persoonsgegevens geïnformeerd of uitgevoerde risicoanalyses gedeeld. Dat laat de privacy toezichthouder tegenover het Brabants Dagblad weten”.

“Het verzaken van de plicht om advies te vragen of een risicovolle verwerking van persoonsgegevens is een zware overtreding”. Meldt de toezichthouder tegenover het Brabants Dagblad. “In de meeste gevallen moeten partijen advies vragen aan de AP, als ze gezichtsherkenning willen inzetten. Als wij adviseren het niet te doen, kan het toch doorvoeren leiden tot forse boetes en andere straffen”.

Brabant Dagblad schrijft verder dat de AP het gebruik van gezichtsherkenning door gemeenten ‘zeer zorgelijk’ noemt. Onder meer de gemeenten Vught en Breda passen de gezichtsherkenning toe en de gemeenten Etten-Leur en Oss zijn van plan om dit binnenkort te doen. De gezichtsscan wordt bij alle aanvragers toegepast en daarmee zijn in de afgelopen vier jaar bij de gemeente Breda slechts negen fraudeurs betrapt.

“Om gezichtsherkenning te kunnen toepassen, moeten gemeenten een ‘data protection impact assesment’ uitvoeren. Als daaruit blijkt dat het gebruiken van de gezichtsherkenning een hoog privacy risico met zich meebrengt dat niet met maatregelen beperkt kan worden, dan moet de gemeente dat voorleggen bij de AP voor een voorafgaande raadpleging. En dit hebben de gemeenten nog niet gedaan,” zegt de toezichthouder tegen het Brabants Dagblad.

Gemeenten zeggen de gegevens tijdelijk op te slaan. Na de scan wordt de data verwijderd. Op basis van analyses concluderen de gemeenten dat er geen risico is. De toezichthouder heeft hierbij twijfels, omdat het om unieke lichaamskenmerken gaat met een extra hoog privacy risico.

Wettelijke grondslag

Volgens de Nederlandse vereniging voor Burgerzaken (NVVB) bestaat er nog geen wettelijke grondslag voor het gebruik van de gezichtsscanners. Er staat dus eigenlijk nergens beschreven of de gemeenten dit mogen doen.

“Het is het beste als er een aparte wet wordt aangenomen voor deze toepassing van gezichtsherkenning”, aldus 5.1.2e, hoogleraar ICT en Recht aan de Radboud Universiteit. Hij focust zich op het snijvlak van nieuwe technologie en mensenrechten, zoals het recht op privacy en non-discriminatie.

“Als een wet wordt voorgesteld is er ook ruimte voor publiek debat, en de kiezer heeft indirect invloed omdat de Tweede Kamer de wet moet goedkeuren”.

We moeten er gewoon niet aan beginnen. Dit is te verleidelijk voor de overheid om alles van de burgers te weten te komen. Het is een goed idee om de burgers erbij te betrekken het gaat per slot van rekening om hen/ons. En ik denk dat er maar weinigen zijn die geen bezwaar zullen hebben bij het inzetten van dit grof geschut!

Het is de overheid die transparant moet zijn. Echter de 5 voorbije jaren heeft het geregend van de verloren gegane sms-jes, WOB/WOO verzoeken die meer zwarte vlekken te zien gaven dan tekst, miljarden die niet verantwoord kunnen worden, plannen die zonder overleg of meerderheid in de stemmen toch doorgevoerd worden en ga zo maar door. Maar er moet blijkbaar wel gezichtsherkenning komen om een paar fraudeurs op te kunnen sporen?! En daarvoor moeten alle inwoners van Oss dan maar aan de gezichtsherkenning! Het voelt meer als een controlemiddel dan

een middel om fraudeurs op te sporen. Via controle kan men de smart-city doorvoeren en mensen dwingen om al hun gegevens op een plek digitaal te laten zetten. Dan kan dus ook met een druk op de knop alle rechten van de burger vernietigd worden. Alles naar voorbeeld van China. Het is werkelijk niet te geloven! Ook de CBDC is in de maak! Is er daarom 'n paar jaar geleden een Brabantse delegatie naar China geweest? Zoals iedereen weet is China het land van controle over zijn populatie. Niemand heeft daar nog enige vrijheid. Ik heb op de website van de gemeente Oss steden gezien met torenhoge flats en ook het social creditsystem kwam aan bod. Een handhavings-tool stond er. Ze waren erg onder de indruk van al die mensen die netjes voor de stoplichten stonden te wachten. Maar ze hadden ook 'lekker gegeten en het was heel gezellig' heb ik begrepen.

Op de website van ProDemos (Huis voor democratie en rechtsstaat) vond ik:

Wat is een rechtsstaat?

Een rechtsstaat is een staat waarin vrijheid, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor de burger heel belangrijk zijn. Bovendien geniet de burger bescherming van zijn rechten en vrijheden, tegen medeburgers. Maar ook bescherming tegen de overheid.

Dus hier staat duidelijk dat de burgers niet alleen bescherming genieten van rechten en vrijheid tegen burgers maar ook bescherming genieten tegen de overheid.

En terecht! De overheid is vooral bezig met de overheid en met de plannen van de opdrachtgevers die nog hoger in de piramide zitten. De overheid is te groot en arrogant geworden en doet steeds minder voor de burger. Vooral bij de landelijke overheid is dat goed te zien maar ook op gemeentelijk niveau. In plaats van dat we samen kunnen werken moeten we jarenlang vechten om iets voor elkaar te krijgen. Als we niets doen wordt ons van alles door de strot geduwd.

Maar het kan ook anders. Mijn hoop is gevestigd op deze raadsleden die door de inwoners van Oss gekozen zijn en dat ze er ook voor die inwoners zijn. We kunnen nee zeggen tegen deze rampzalige plannen! Zoals in deze brief verwoord, vooral de gezichtsherkenning. Het tij kan gekeerd worden! Jullie kunnen nee zeggen voor het te laat is! En dan is het te laat voor iedereen ook voor jullie want jullie zijn toch ook burgers.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2, 3